

n.º reg 4698
CEDOS
FONS
VILAD

VEN DE L'EXILI CATAIÀ I REPUBLICÀ

Nº 53 - Octubre de 1991

11 de Setembre de 1714

Diada Nacional de Catalunya

Data en que les tropes borbòniques de Felip V entraren a Barcelona. Entre les víctimes, el conseller en cap Rafel de Casanova.

D'ençà d'aquella data, els catalans defensen llurs llibertats nacionals, llur cultura i llur llengua.

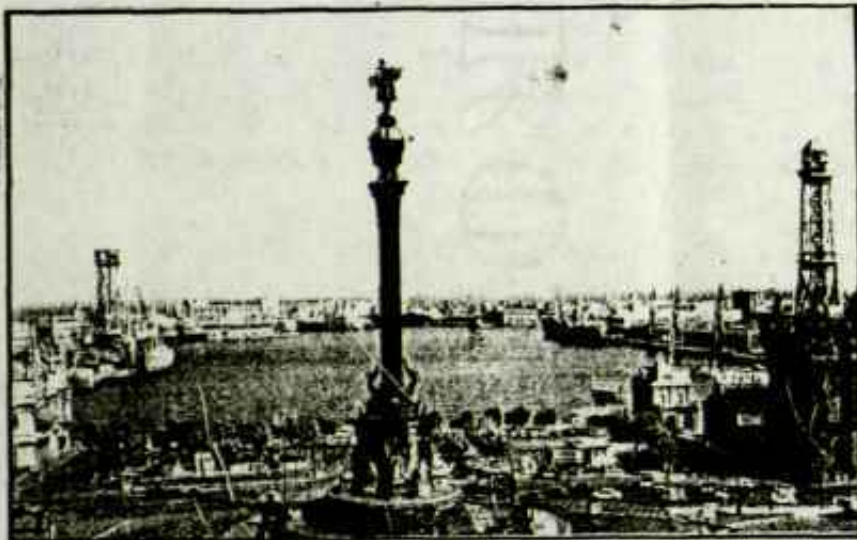
JOSEP LLIMONA, MEDITACIÓ
De "CATALÒNIA"

6 d'Octubre de 1934

Les forces anti-republicanes espanyoles amenacen, en triomfs electorals, els fonaments mateixos de la República

Les esquerres republicanes, sostingudes per les forces del proletariat, organitzen la resistència. La vaga general esclata a Madrid i a tot el territori. A Barcelona i a Catalunya, les esquerres ocupen els municipis. A Barcelona, el president de la Generalitat Lluís Companys, proclama, en la tarda del 6 d'Octubre, l'Estat Català en la República Federal espanyola. Les forces armades, obeïnt al govern de Madrid, s'insubordinen i marxen en direcció de la Generalitat, que ocupen, així com el municipi. Els membres catalans de les institucions són fets presoners. En camí, les tropes bombardeixen el local del CADCI a la Rambla de Santa Mònica. Hi moren, trossejats per la metralla, els patriotes Jaume Compte, Manuel González Alba i Amadeu Bardina. Aquests herois de Catalunya foren els precursors de les víctimes de la resistència republicana contra el feixisme.

Els republicans catalans, sota la monarquia

.. esdevinguts "esquerres".
Per què? Sota l'aixopluc de la monarquia borbònica, signatura i consolidació de l'heretatge franquista, els republicans es veuen obligats a "oblidar" el republicanisme. Essent "esquerres" i res més, se senten lliures en el joc polític.

Per què?, repetim. No estem en els anys 77-78, sota el record de la repressió política. Els anys han passat i una actitud de "vençuts" no sembla necessària.

Es que es vol creure que el franquisme està "oblidat", que no ha existit? Es que un poble, amb els seus dirigents polítics, pot oblidar un deure històric, el de superar la situació de "vençuts" per un feixisme, desaparegut, enfonsat en el crim de la guerra?

Només el republicanisme donarà de nou a la classe obrera, que viu i treballa a Catalunya, la coloració nacional catalana, heretatge de l'epopeia històrica del poble català.

L'imperialisme i els nacionalismes europeus

i no ibèrics. L'imperialisme occidental, dels Estats industrialitzats, davant la fallida del capitalisme com sistema de producció i de consum, es desferra, a Europa com arreu del món, contra els Estats governats fins ara administrativament com socialistes. Amb un discurs demagògic, invocant el "dret d'autodeterminació" que neguen als seus pobles, encenen en aquests Estats, dits de l'Est, les forces nacionalistes de totes les minories ètniques i religioses. A més, aquestes minories entren en "guerra civil" les unes contra les altres. De fet, fan el joc de l'imperialisme que no és menys opressor de les seves minories nacionals.

D'aquesta disposició dels governs imperialistes a manipular i suscitar certs moviments ètnics, els pobles ibèrics, Euskadi, Catalunya i Galícia no poden esperar treure'n cap benefici.

Podem creure que anirem, en un futur potser no llunyà, a una Europa confederada en múltiples micro-estats? No ho creiem. Pensem millor en un federalisme sense ni micro ni macro-Estats, sense la balcanització de les fronteres, sense la divisió i l'isolament dels pobles, de les nacions, on els pobles estan alliberats dels imperialismes.

"Dret d'asil" i "Raó d'Estat"

Els refugiats de la guerra d'Espanya, si bé a França hem estat acollits i hem beneficiat del "dret d'asil", hem estat mantes vegades víctimes de la "raó d'Estat".

L'any 1979, sense consultar-nos, sense tenir en compte que "representàvem" un poble en lluita contra el feixisme, se'ns ha retirat, a França, el "dret d'asil" perquè els Estats, el món occidental - i l'oriental, diguem-ho - havia decidit que "Espanya era una democràcia". Als governants de la novament establerta monarquia, no els era suportable que existissin, en el món, "refugiats de la República".

A una "raó d'Estat", la mateixa, obeí, també, el lliurament a les "autoritats espanyoles" del quadre "Guernica" de Picasso, símbol precisament de la resistència republicana al franquisme. Precisem que el testament del pintor establí que "la República devia haver estat restablerta a Espanya".

"Raó d'Estat" en la repressió contra els refugiats bascos - extradats en "urgència absoluta" - i en la tolerància dels assassinats - vint-i-tres - de refugiats bascos pel GAL, organització de la policia sempre franquista.

Quan a França, any 1951, s'establí l'Office Français de Refugiés et Apatrides" - OFRA -, se'l posà a les ordres del Ministeri d'Affaires étrangères i no, com volia Daniel Mayer, gran amic de la República espanyola, "que la protecció internacional fos assegurada per l'ONU".

Copiem del dossier "Els refugiats espanyols a França" "testimoniatge d'una repressió" El "Dret d'asil" a França

LA PROTECCION DE REFUGIADOS Y APATRIDAS

PARIS (OPR). - Habiendo iniciado definitivamente sus actividades el I.R.O. (Organización Internacional de los Refugiados), la Asamblea Nacional ha discutido un proyecto de ley creando el Office Français des Réfugiés et Apatrides para la protección de los refugiados y apátridas en Francia que se encuentran en dicha situación.

El secretario señor Daniel Mayer presentó un contraproyecto invitando al Gobierno a negociar y utilizar con el Comandante competente de la O.N.U. un acuerdo particular que asegure la protección internacional de los refugiados en Francia; porque esta protección se ha aplicado siempre en forma internacional, salvo en el período de la ocupación alemana.

Entre otras ventajas de este carácter internacional, el señor Mayer citó el hecho de que así los refugiados, al igual que los ciudadanos de las Naciones Unidas, se ven en el país, poseen una dependencia de las Naciones Unidas y no del país de acogida que de la noche a la mañana podría considerar a los refugiados como indeseables o sospechosos.

Por nuestra parte dejamos al Comandante de la responsabilidad de una decisión que asimismo podría afectar a los refugiados en Francia. Mi contraproyecto propone, por el contrario, un sistema insertado en el cuadro de nuestros compromisos internacionales y de acuerdo a la tradición francesa. El informe presentado por M. François Esperabier habla de la posibilidad de los refugiados, pero tenemos que haya que poner esta palabra a protección de otros países.

M. Maurice Schumann, en nombre del Gobierno, defendió el proyecto asegurando que el Office des Réfugiés o no tendrá nada de una organización de vigilancia política y afirmando que, al antes de la guerra pudo funcionar un organismo internacional, es porque el número de refugiados se limitaba a 80.000 rusos, pero hoy hay que añadir 100.000 españoles y 100.000 refugiados de la Europa central y oriental.

Por 401 votos contra 215 fue rechazado el contra-proyecto de Daniel Mayer. Al votar la totalidad del proyecto del Gobierno, los socialistas declararon que se abstendrán porque, si bien rechazaban el principio que había prevalecido, aprobaban sin embargo las mejoras introducidas en el proyecto en el curso de su discusión.

El nuevo organismo que se encargará de la protección jurídica y administrativa de los refugiados tendrá autonomía financiera y administrativa, estará dirigido por un director nombrado cada tres años por el ministerio de Asuntos Exteriores. El que recibirá un Consejo de Dirección, y tendrá facultades para extender todos los documentos requeridos, especialmente actas de registro civil, para que los refugiados puedan integrarse plenamente en la vida civil normal, encontrar trabajo, litigar, etc.

Una comisión especial administrará sobre los recursos suministrados por los extranjeros a quienes se les niegue la condición de refugiados o por los refugiados, amonestados de expulsión.

Agost 1952

Després de l'Alliberació de França, Georges Bidault, president del C.N.R. (Consell Nacional de la Resistència) i membre del govern ens acordà l'asil polític.

Un decret del govern, del 15 de març de 1945, "ens feu entrar de ple dret en la gran família dels exiliats polítics" (diu un suplement de la Generalitat de Catalunya).

En juny 1947, l'"Office central des Réfugiés espagnols" i el "Comité intergouvernemental pour les réfugiés" ens estableixen un Certificat de Nationalité de "réfugié espagnol".

Les Nacions Unides, en 1951, funden l'"Alt Comissariat per als refugiats polítics". El 20 de juliol del 1951 es publica la Convenció de Ginebra amb l'establiment de l'Estadut dels refugiats.

Segons aquesta Convenció, és "refugiad" la persona que "tem amb raó d'ésser perseguida pel fet ... de la seva nacionalitat ... de les seves opinions polítiques..." i "es troba fora del país de que té la nacionalitat i que no pot o, a cause d'aquest temor, no vol emparar-se en la protecció d'aquest país".

Es pot ben bé afirmar que, pel conjunt dels refugiats republicans hi havia bé el rebuig del règim franquista i la voluntat de no retornar a Espanya mentre aquest règim hi estigués establert.

En 1951 es crea a França l'"Office Français de Protection des Réfugiés et Apatrides", que passa a dependre del Ministeri d'Afers estrangers del govern francès.

La "protecció internacional" passa de ser independent a dependre de les relacions entre el govern

La convention relative aux réfugiés

entrera en vigueur dans trois mois

Nations unies (New-York), 22 janvier 1952. - La Conférence australienne aux Nations unies a approuvé hier les instruments d'adhésion de son pays à la convention concernant le statut des réfugiés, rédigée par les délégués des vingt-sept Etats d'Asie et à plus de deux ans à Genève, signés depuis cette date par vingt Etats et ratifiés par cinq d'entre eux.

L'Australie de l'Assemblée, sixième pays ayant adhéré ou ratifié, entrainera l'entrée en vigueur de la convention dans un délai de quatre-vingt-dix jours.

Dans un message spécial lu par un représentant de haut rang, le Secrétaire des Nations unies pour le réfugiés, le Dr G.J. Van Hussen-Goodhart a déclaré :

C'est un jour important pour les réfugiés qui bénéficient d'une protection internationale de la part des Nations unies. Ceux qui ont quitté leur pays d'origine sous la menace ou par crainte de persécution et qui ont ainsi perdu la protection de leur gouvernement ont besoin d'un refuge et d'un statut international qui leur soit reconnu par les Nations unies et qui leur assure leur droit.

La Belgique, le Danemark, la République fédérale d'Allemagne, la Luxembourg et la Norvège sont les cinq pays qui ont déjà déposé leurs instruments de ratification. En Australie, le Parlement a voté le loi portant ratification de la convention et en France un projet analogue est actuellement soumis au Conseil de la République. La convention s'appliquera pratiquement à tous les réfugiés qui se trouvent sous le mandat de haut commissaire des Nations unies. Elle consolide les droits fondamentaux des réfugiés et met à un organisme des Nations unies la maîtrise de l'application des dispositions qu'elle contient.

d'acull i el govern del país d'origen. Com veié molt bé el senyor Daniel Mayer, gran amic nostre i gran defensor dels drets de l'home, el nostre exili passava a dependre de les fluctuacions polítiques del país d'asil, França.

Els anys passant, es veurà com el senyor Mayer veié amb claritat la situació.

En la pràctica - sempre "reprimida" per l'administració - ens trobarem amb que, quan demanàvem la renovació dels "papers", l'existència de la "carte de réfugié" de l'Office, en lloc d'ésser un "dret" era "una exigència" de les autoritats administratives.

L'"Octubre asturià"

Les dretes espanyoles amenaçaven l'existència mateixa de les institucions republicanes. El proletariat asturià s'aixecà en armes y ocupà nombroses localitats. L'exèrcit, sota la direcció del general Franco, va reprimir la insurrecció. El 30.000 presoners foren la base de la mobilització republicana que va conduir al triomf del Front Popular el febrer del 1936.

ESPURNES

Ja, ara fa un segle, quan tingueren lloc
les BASES DE MANRESA,

".. els federals consideraven impossible l'autonomia de Catalunya sense el canvi de règim a Espanya que federalisés l'Estat".

Umnium Cultural - Març 1991

Governos fantasmagòrics

El president israelià Shamir va proposar als palestins atogar-los un "govern autònom amb ministres". Sí, amb ministres i tot!

L'any 1978, el president de la Generalitat en exili, Josep Tarradellas, no va obtenir "de la monarquia" l'establiment d'un govern de la Generalitat, "amb consellers"?

La història repeteix els seus models.

Una gran "festejada"

Ho hem llegit amb estupefacció : per començar a celebrar la gran Ex-

posició universal de Sevilla l'any 92, "aquest 18-19 de juliol es reuniran amb gran pompa el rei Juan Carlos i el cap del govern Felipe González, a Guadalajara (Mèxic). amb els caps d'Estat de tots els països latino-americans i del Portugal." Es un símbol, no, la data? No cal recordar que "el 18 de Juliol" va ser l'aixecament dels facciosos i el "19 de Juliol" llur aixafament a Barcelona i a Madrid.

Esperem que l'ombra de la República assassinada els entebolirà aquesta "festejada".

El "vici" i la "virtut"

Llegim que "el president cubà Fidel Castro ha acceptat la invitació de les autoritats espanyoles d'anar a Espanya per trobar-hi el rei Juan Carlos i el president del Consell Felipe González el Juliol 92;:"

Raonem : de què sofreix el règim espanyol? De l'argolla d'un isolament persistent. I Fidel Castro? del boicot polític degut a l'enemistat nordamericana.

"Juan Carlos" donarà una prova d'"independència" (no tothom s'atreviria a tant!) i Fidel Castro mostrarà "que hi ha "qui el vol rebre". Trista situació!

Dempeus l'exèrcit!

L'exèrcit (ex- i sempre franquista) té dret a Espanya a un "Dia de las Fuerzas Armadas" que permet als "grans" oficials expressar-se políticament. No hi és pas qüestió de "gran muda". Aquest 31 de maig

un "coronel Lara" hi ha dit : "els que lluiten per la pau son una insubmisos insolidaris, desertors tristos i pacifistes violents..."

A aquests "jefazos" no els escau trobar-se situats darrera un poder civil.

Escàndols financers

En aquest començament de l'estiu, esclaten a Espanya, escàndols financers i polítics. Quina impressió en treiem? El país, despolititzat, esdevingut la presa d'un ultra-capitalisme, la vida política es desenvolupa en un medi ambient on la necessitat dels "quartos" és imperiosa. La màquina electoral anomenada "democràcia" funciona sense un veritable debat polític. No estem "en República".

Juan Carlos - "el Rey" escriuen els turiferaris del règim - aprofita l'ocasió per "donar lliçons de moral política", i denuncia "la corrupció". Ves per on, no n'hi ha prou amb "la gràcia de Dios" per establir "la Corona". En els temps que corren, la demagògia populista és una bona arma política.

Wojtyla beatifica

El papa Wojtyla, volent exaltar les glories de "la Cruzada", se'ns ha dit que volia proclamar un "San Franco", però el fruit no estava madur. També, recentment, i en ocasió del centenari del descobriment de l'Amèrica, volgué beatificar "Santa" Isabel la Catòlica, que deu considerar capdavantera de "la Cruzada". Per raons d'antisemitisme - la persecució dels jueus a Espanya - no ho ha tirat endavant, per ara. Però ara se'ns presenta una nova i propera beatificació, en el mateix sentit, la del fundador de l'Opus Dei, monsenyor Escriva. Diuen que l'any 76 va guarir una monja!

Sentim planar damunt nosaltres l'ombra de "la Cruzada"!

Un "Jordi Pujol"... rus!

Tots assistim als meritoris esforços del president català Jordi Pujol per a que, a "l'estranger", tothom sàpiga que Catalunya existeix i és una "regió europea". Amb sorpresa hem vist aquest estiu, l'aparició d'un cas semblant, i no en un país petit, sinó molt extens i gran "la Rússia". En la URSS, la Unió Soviètica, la històrica Rússia semblava oblidada, confosa en un gran conjunt de pobles i de Repúbliques. Ara bé, aquesta antiga Rússia reneix de nou elegint al "sufragi universal" - oh, grandesa plebiscitària - un President, un Tsar diuen els turiferaris, que vol que "l'estranger" - o sigui els inimitables USA - ho sàpiga, que "una Rússia independent" ha sorgit "de les tenebres" soviètiques.

Ves per on, a Jordi Pujol li ha sortit un imitador ... i no petit!

Un "Pacte social i de progrés"

El govern dels socialistes, en aquest mes de juny proposa als sindicats i al patronat espanyols, un Pacte semblant al Pacte de la Moncloa que va permetre el manteniment d'un equilibri social indispensable a la bona "transició" a la "democràcia de la monarquia".

Què hi veiem darrera aquesta proposta que prepara el Pacte únic europeu de 1993? Pensem que "els espanyols", com diuen aquí, se senten amb un complex d'isolament. El país resta desvalgut i amb la fòbia de voler "integrar-se" a una Europa alliberadora.

19 de juliol : el Pacte social no ha reeixit.

L'aparició de la República semblà a molts un bàlsam que ens venia per a curar, si més no per a amorosir, les nafres tan profundes, tan velles de la nació. Mes aquells mateixos ciutadans, qui o per llur incúria, o per llur egoisme, o per llur traïdoria eren potsers una causa principal de la descomposició interior del país, aquells mateixos ciutadans civils, militars, literats, religiosos i tot, que eren estat l'origen primer i més eficaç, o com atiadors, o com incubadors de tantes desgràcies, en lloc de filar o de bastir una República Espanyola de benestar, de justícia i de pau cristiana, o bé en comptes de fer reformar pel mitjà legítim de la voluntat nacional, manifestada en un plebiscit lliure de unes eleccions normals, una monarquia rejoyenida i de tranquil·litat pública, de veritable progrés i de força política interior i exterior, des del primer dia començaren una lluita aferrissada per a enfonsar-la i ofegar-la i sotjaren de dur la traïdora felonia a fer l'alçament de Sanjurjo el 10 d'agost de 1932, i no havent reeixit, dos anys després empenyeren a sota ma el cop del 6 d'octubre 1934, i resultant també insuficient, encengueren encara la rebel·lió del 19 de juliol 1936. acudint sense vergonya personal ni dignitat patriòtica a captar l'ajut del feixisme internacional, estrenyent els pactes amb Itàlia i Alemanya, que els havien de donar l'ignominiosa victòria, després d'una guerra civil crudel i traïdora : crudel per les mortandats realitzades al front i a la rera, d'un costat i de l'altre, i traïdora, per les vileses comeses i per les unions infames amb forces internacionals, les quals vingueren a Espanya per tal d'assajar-hi llurs armes i llurs ideologies, i endur-se'n els seus bens i les seves produccions.

El fatal acabament de la guerra civil espanyola amb el negre núvol que plana damunt Catalunya d'ençà del gener de 1939, empenyà a l'exili centenars i centenars de catalans, que s'estimaren més la pèrdua de la pròpia llar i la separació de llurs famílies, tot seguit de les infinites tragèdies dels camps i dels refugis i del treball en terres estrangeres, que reure en mans crudels, mans bordes, mans anticatalanes. Empero l'esperit malestruc i l'egoisme homeier, que després d'haver corcat l'ànima de la nostra terra, lliurà al perpetu enemic nostre la immensa desgràcia, les institucions a els furs de Catalunya i causà tan exilaren continuà la seva nefasta obra en terres hospitalàries, i les multituds de ciutadans dignes foren l'objecte de l'especulació i de les vilesses dels polítics, i ara no parlo dels estrangers, sinó dels nostres mateixos dirigents. Tots sabem quin camí d'amargura signifiquen aquestes breus paraules i quin mortal calvari representen, i com si aquest la passió no fos encara prou cruenta, la major partida dels refugiats hagueren d'afegir-hi les sofrènces morals per les malvestats sense llei ni mida fetes allà baix a casa nostra, amb els nostres familiars, amb els nostres amics, amb els nostres ciutadans benemèrits, amb les nostres institucions, amb la nostra cultura, amb tota la nostra vida nacional, amb la nostra llengua natural.

Catalans, després d'haver passat amb tantes suors mortals, un tràngul tan immens, tan increïble, ara que esperem retornar aviat a la Casa Pairel, a les propietats llars o anem a referl-les i que veiem, esferits, les desferres físiques i morals, causades durant i després de la guerra civil en el Casal de Catalunya; si el bon senyor ens guia, si la calma d'esperit no ens detura, anem a caure en un gran perill, que engrandiria la prou dolorosa i sagnant desgràcia de la Pàtria. ...

(Continuarà)